

Газета

ДЛЯ ВАС

16 — 22 лютага 2001 г.

№ 7 (270)

Грамадска-палітычны
штотыднёвік,выдаецца
са студзеня 1997 годаПадпісныя індэксы:
63834 (індывідуальная)
64145 (ведамасная)

ДОКТОР ГАЛИЦКИЙ
поможет с проблемами радикулита, остеохон-
дроза, заикания, энуреза, алкоголя, проводит
компьютерную диагностику.
г. Барановичи, ул. Царюка, 18. Тел. 2-46-58,
2-36-47 (с 11.00 до 14.00).
Лицензия 463 до 24.10.2002 г.

ІВАЦЭВІЧЫ-БАРАНАВІЧЫ-БЯРОЗА-ПРУЖАНЫ-ДРАГІЧЫН

СТАТЫСТЫКА ВЕДАЕ ЁСЁ, або Куды коціцца сельская гаспадарка?

Падведзены вынікі сацыяльна-эканамічнага развіцця Драгічынскага раёна за мінулы год. Аб чым яны сведчаць?

Летась не на поўную магутнасць працавалі прамысловыя прадпрыемствы. Яны знізілі аб'ёмы вытворчасці прадукцыі на 5,7 працэнта ў параўнанні з 1999 годам. Асабліва "падкачалі" сыраробны і камбікормавы заводы, мясцовая станцыя тэхаслугоўвання аўтамабіляў.

З 50 найважнейшых відаў прадукцыі, якія павінны былі вырабляцца ў раёне, выпускалася толькі 28.

А што ж у сельскай гаспадарцы? Тут, як кажуць, куды ні кінь — усюды клін. Дастаткова адзначыць, што летась у раёне па-ранейшаму адбываўся спад аб'ёмаў прадукцыі жывёлагадоўлі. Так, у параўнанні з 1999 годам вытворчасць малака знізілася на 8,6 працэнта, мяса — на 16 працэнтаў. Як вынік, гадавыя планы продажу гэтых прадуктаў дзяржаве былі выкананы адпаведна на 91 і 89 працэнтаў. А гэта значыць, што многія нашы грамадзяне не ўбачылі на сваім абедзеным стале названых прадуктаў харчавання.

Дарэчы, мясцовыя ўлады вельмі часта збіраюць кіраўнікоў сельгаспрадпрыемстваў на розныя нарады, запалохваюць іх, а да некаторых прымаюць "жорсткія меры ўздзеяння". Аднак, як кажа народная мудрасць, воз і сёння там.

Скажыце, людцы добрыя, як можна, напрыклад, эфектыўна весці сельгасвытворчасць у нашых умовах, калі літр бензіну каштуе 450–500 і больш рублёў, а літр малака — 80–90 рублёў? Аднак на гэтае, як і на іншыя пытанні сельгасвытворцаў, ніхто не звяртае ніякай увагі, не гавораць ўжо аб нейкім рэагаванні.

На маю думку, галоўнае сёння для ўладаў усіх узроўняў — найбольш выцягнуць з гаротнага селяніна. На жаль, гэта мы праходзілі, успомніце, паважаныя чытачы, як нашы дзяды і бацькі працавалі ў калгасах-саўгасах за пустыя палачкі-працадні, нічога не атрымліваючы за сваю знясіленую працу. Гэта, як ні балюча, паўтараецца і сёння. Нават некаторыя спецыялісты ў гаспадарках атрымліваюць за сваю працу не больш 10–20 тысяч рублёў. Так, работу тэхнікаў-асемянатараў у калгасе "Сцяг Леніна" ацанілі ўвосем тысяч рублёў у месяц. Само па сабе напрошваецца пытанне: хто пры такой аплаце будзе дбаць пра далейшае развіццё сельгасвытворчасці?

(Заканчэнне на 3-й стар.)

Хутка вясна... Зноў барацьба за ўраджай?

Фота А. МАКЛЯЦОВА.

ВЫМІРАЕМ

Вам не страшна?

ІВАЦЭВІЧЫ. Гэта не жарт, а суровая рэальнасць. Нас, беларусаў, з кожным годам становіцца ўсё менш. Патрэбны лічбы? Калі ласка. Летась, напрыклад, у раёне нарадзілася 622 дзіцяці, а памёрла 1024 чалавекі. Колькасць жыхароў зменшылася на 402 чалавекі. Можна сказаць,

што знікла такая вёска як Амяльная.

За пяць апошніх гадоў насельніцтва раёна зменшылася на 1615 чалавек. Уявіце сабе, што не стала ў раёне такой вялікай вёскі як Яглевічы.

Па вобласці гэтая лічба павялічваецца амаль у дзесяць разоў. **Алесь САШЫН.**

"Нашчадкі" і спадчына

ДРАГІЧЫН. "Нашчадкі" — гэта гурток, які працуе ў гімназіі. Кіруе ім выкладчыца роднай мовы і літаратуры Т. А. Пратасевіч. Гурткоўцы не толькі вывучаюць сваю нацыянальную спадчыну, але і праводзяць масавыя мерапрыемствы, тым самым даносяць да ўсіх гімназістаў нашу гісторыю, традыцыі і звычкі свайго народа.

Запомніліся вечар, прысвечаны Хлебу, гульня "Поле цудаў" з выкарыстаннем нацыянальнай тэматыкі. Самі словы (радаўніца, куцця, заручыны, валачобнікі і іншыя) вярталі ўсіх прысутных да народных звычаяў і святаў.

Плённай вам працы, "Нашчадкі"!

Наталля АЛЕКСІЕВІЧ.

Проблемы беженцев

БАРАНОВИЧИ. 6 февраля в краеведческом музее города открылась выставка, посвященная 50-летию Управления Верховного комиссара ООН по делам беженцев. Выставка знакомит с документами, которые регламентируют деятельность Управления. Фото материалы знакомят с конкретными делами

ООН по работе с беженцами.

Беженцев в Беларуси немного — 450 человек. В основном это переселенцы из Афганистана, стран Африки и Ближнего Востока. Столь малая цифра обусловлена, видимо, нестабильным экономическим положением нашей республики.

Галина САСИМ.

ОБЕСПЕЧИМ НАДЕЖНУЮ ОХРАНУ ВАШЕГО ИМУЩЕСТВА

Ивацевичское отделение объединения "Охрана" при МВД РБ оборудует сигнализацией и принимает под охрану квартиры, частные дома, гаражи, подвалы и т. п.

Стоимость охраны в месяц составляет **ВСЕГО !!! 1440 рублей.**

Тел. для справок: 2-54-21, 2-26-28

Наш адрес: ул. Комсомольская, 8.

АБ'ЕКТЫЎНА
ПРА РЭАЛЬНАЕ

RR

РАДЫЁ РАЦЫЯ

НА КАРОТКІХ ХВАЛЯХ
6035 кГц (49 м) 08:00–10:00
6180 кГц (49 м) 13:00–15:00
6050 кГц (49 м) 21:00–23:00

НА СЯРЭДНІХ ХВАЛЯХ
612 кГц (490 м) 07:00–11:00

WWW.RACYJA.PL

220102, Мінск, а/с 144

АВТОЗАПЧАСТИ

ВАЗ

г. Барановичи

тел. /факс

(0-163) 42-19-30

МОСКВИЧ

ФОРМА ОПЛАТЫ ЛЮБАЯ

ЧАС РЭСПУБЛІКІ

Винникову не выдадут

Великобритания не выдаст Беларуси бывшего председателя правления Национального банка Тамару Винникову, которая проживает там примерно с середины 1999 года.

Об этом БелаПАН сообщили в посольстве Великобритании в Минске. Причиной отказа Министерства внутренних дел этой страны, куда белорусские правоохранительные органы обращались с просьбой о выдаче Т.Винниковой, послужило отсутствие между двумя государствами соглашения о взаимной выдаче лиц, подозреваемых в совершении преступлений. Соответствующее решение было принято британской стороной во второй половине января.

Делегация ВС утверждена

Как стало известно БелаПАН, Верховный Совет (ВС) Беларуси 13-го созыва определил состав делегации, которая отправится на заседание Постоянного комитета Парламентской Ассамблеи (ПА) ОБСЕ.

Заседание должно пройти 22-24 февраля в Вене. По решению президиума Верховного Совета представлять белорусскую оппозицию в столице Австрии будут вице-спикер ВС Анатолий Лебедько и депутат Виктор Хомич.

На заседании Постоянного комитета будет обсуждаться вопрос о том, какой из двух законодательных органов Беларуси — Верховный Совет или Национальное собрание — должен быть представлен в Парламентской ассамблее ОБСЕ. На сегодняшний день ПА ОБСЕ в качестве единственного легитимного белорусского парламента признает Верховный Совет 13-го созыва.

М. Чигирь протестует

“Политической провокацией” назвали задержание их сына Александра Михаил и Юлия Чигирь на пресс-конференции 12 февраля в Минске. По словам бывшего премьера, подобными методами власти пытаются дискредитировать его как возможного участника кампании по выборам президента.

Чигирь также связывает такое развитие событий с тем, что его уголовное дело фактически развалилось. “В последнее время меня даже перестали приглашать следователи, потому что им нечего мне предъявить”, — сказал Чигирь. Потому власти принялись за детей. Старший сын Чигиря Алексей осенью 2000 года попросил политического убежища в Германии, после того как однажды обнаружил в багажнике своего автомобиля пачку патронов, подброшенных неизвестными.

МИД поддержал ТБМ

Министерство иностранных дел поддержало предложение общественного объединения “Таварыства беларускай мовы імя Францішка Скарыны” об использовании белорусского языка в оформлении товаров, импортируемых в страну.

В беседе с корреспондентом БелаПАН управляющий делами ТБМ Сержук Крючков сообщил, что 12 февраля руководство объединения получило из МИДа ответ на свое письмо, в котором предлагалось рассмотреть проблему использования государственного белорусского языка на упаковках товаров, импортируемых в Беларусь. В ответе МИДа говорится, что для распространения белорусского языка министерство “считает необходимым внесение изменений в нормативно-правовые акты” страны.

“Кунсткамера” в Бресте

12 февраля в выставочном зале брестского комбината “Мастацтва” открылась выставка “Кунсткамера” Санкт-Петербургского музея восковых фигур.

БелаПАН сообщал о том, что в январе этот музей представлял областному центру выставку “Палачи и жертвы”, которая по распоряжению местных властей была закрыта. Выворенная из Бреста экспозиция не смогла попасть, как планировалось, в другие города республики. В Гродно, куда петербуржцы намеревались отправиться из негостеприимного Бреста, им отказали в предоставлении выставочного зала и дали понять, что выставка в городе работать не будет.

Учитывая коммерческий успех выставки “Палачи и жертвы”, Санкт-Петербургский музей принял решение привезти в город над Бугом другую экспозицию.

(БелаПАН).

ВЫБОРЫ: НОВЫЙ ЭТАП, а кандидаты всё те же

5 февраля окружные избирательные комиссии г. Барановичи закончили прием документов о выдвижении кандидатов в депутаты. В нашем городе осенью по обоим округам выборы не состоялись. И сейчас претенденты на место в Палате представителей снова надеются.

Почему снова? Да потому, что кандидаты в основной своей массе те же. По Западному избирательному округу баллотируются: председатель свободного профсоюза предпринимателей С. Андрущенко, главный врач детской больницы В. М. Зеневич, директор ПКФ “Аист” В. Б. Голынкин, заместитель председателя совета республиканского объединения “Молодежная демократическая инициатива” С. Мудров, инженер завода автоматических линий В. Тяпин и юрист международной организации по содействию электронной торговле Е. Горбунова.

По Восточному изби-

рательному округу кандидатов тоже немало: председатель благотворительной организации в помощь детям В. Давыдович, председатель ассоциации ветеранов войны в Афганистане Н. Асташко, заместитель директора Дома культуры Н. Богданов, начальник штаба гражданской обороны города Г. Сергеев, директор киновидеопредприятия С. Колягина, врач станции скорой помощи А. Галькевич.

Будем надеяться, что вышеперечисленные кандидаты в депутаты отнеслись к своему выдвижению не только ответственно, но и с соблюдением закона и благополучно пройдут регистрацию.

Галина САСИМ.
г. Барановичи.

У “Палессе” трапіць цяжка

ЦЕЛЯХАНЫ. Па словах галоўнага ўрача санаторыя “Палессе” Станіслава Амелянчыка, пецёўкі на гэты год прададзены. Гэта значыць, што не ўсе жадаючыя могуць трапіць сюды, каб падлячыцца і адпачыць.

Чым жа прыцягвае нашых жыхароў гэты санаторый?

Па-першае, пецёўкі для адпачываючых каштуюць намогала менш, чым у іншых санаторыях.

Па-другое, тут працуюць сапраўдныя прафесіяналы, пачы-

наючы з галоўнага ўрача і канчаючы работнікамі харчблоку.

Па-трэцяе, у санаторыі паявілася новае сучаснае абсталяванне — лазер-тэрапія, вакуумны масаж, лячэбна-фізкультурны кабінет з новымі трэнажорамі “Кетлер”. Абсталяваны таксама кабінет спелеатэрапіі.

Нягледзячы на эканамічны цяжасці, калектыву санаторыя працуе і заваёўвае вялікую ўдзячнасць усе новых і новых сваіх пацыентаў.

Алесь СЯЛЮК.

Крадуць нават крывяную каўбасу

БЯРОЗА. Нядаўна днём была абкрадзена адна з кватэр у доме 11 “А”, што па вул. Леніна. Выбіўшы асяродак замка, злодзеі (ці злодзеі) забраўшы ў кватэру. У пошуках грошай развярнуў ложка, бялізну. Не знайшоўшы грошай, скраў залатыя вырабы, а з халадзільніка — бутэльку гарэлкі і нават крывяную каўбасу.

У вас, шановныя чытачы, пакуль яшчэ ёсць час, каб паклапаціцца аб бяспецы сваёй кватэры. Вучыцеся на чужых памылках.

Сяргук РУСЕЦКІ.

Пил дядя с мальчиком...

БАРАНОВИЧИ. А потім гэты мальчык яго избил, да таго, што ў мужчыны закрытая чэрпамогавая травма. Не пугнуўся юнец сцягнуць са свайго сабуйніка куртку і шапку, а яго самога бросіць у пад'ездзе дома, адкуль скорая і даставіла нешчаснаго ў бальніцу.

Алина
КОЛОСОВСКАЯ.

Хварэюць, у асноўным, дзеці

ПРУЖАНЫ. 15 школ Пружаншчыны (у тым ліку ўсе гарадскія) закрыты на каранцін. Прычына — татальнае наступленне грыпу.

Цікава, што грып сённяшняга года больш за ўсё ўплывае на здароўе дзяцей. Дарослыя, па словах Эдуарда Лагуна, галоўнага санітарнага ўрача Пружанскага РЦГіЭ, хварэюць не так многа.

Эдуард Люцыянавіч звярнуў увагу на тое, што ёсць школы (да прыкладу, Мокраўская СШ), дзе захварэла каля 50 працэнтаў вучняў, хоць у папярэднія дні захварэўшых былі адзінкі.

Крысціна КРУГЛЕВІЧ.

Ёсць станочыя вынікі

БЯРОЗА. Раённы выканаўчы камітэт разгледзеў вынікі эканамічнага і сацыяльнага развіцця прадпрыемстваў прамысловасці, будаўніцтва, транспарту, сувязі, бытавога і камунальнага абслугоўвання раёна, калгасаў і саўгасаў.

Як і раней, сярод лепшых вызначаны Бярозаўскі сыраробны камбінат, аддзелачнікі СПМК-22, калгас “Боркі”, раённы вузел паштовай сувязі.

Каля 30 перадавікоў занесены на раённую Дошку гонару.

Валянціна АМЕЛЬЧАНКА.

Мясцовая “практыка”

ІВАЦЭВІЧЫ. Чытаем вынікі сацыяльна-эканамічнага развіцця раёна за мінулы год:

“Из 21 віда заготовок планы выполнены по 7. Не выполнены планы по закупкам картофеля, овощей, дикорастущих плодов и ягод, кожи крупной и мелкой, лому цветных металлов, мёду, мясопродуктам и т. д.”

Прыходзіцца здзіўляцца, што не выкананы планы нарыхтоўкі перш за ўсё бульбы і гародніны, бо ў большасці ўласнікаў бульба і гародніна ўраджэны. Усё восень яны клапаціліся аб тым, як прадаць лішкі сваёй сельгаспрадукцыі. Звярталіся ў нарыхтоўчую кантору, скардзіліся ў рэдакцыі газет.

Сур’ёзных прычын для невыканання планаў не існавала. Успомніце: спярша бульбу на месцах не закуплялі, а калі сталі гэта рабіць, то аб’явілі зусім нізкую цану. Нявыгадна аддаваць задарма. І ўрэшце-рэшт нашы жыхары вымушаны былі прадаваць тую ж бульбу замежным гандлярам або абменьвалі ў іх жа на цукар, муку, алей, крупы, на іншыя харчовыя тавары.

А можа падобная мясцовая “практыка” нарыхтоўкі сельгаспрадукцыі камусьці выгадная?

Сяргей СЛАВІНСКІ.

РЫНКАВАЯ ПЛОШЧА

Цэны на рынках нашага рэгіёна па стану на 14.02.2001 г. (у руб. за адзін кілаграм):

	Івацэвічы	Баранавічы	Бяроза	Пружаны	Драгічын
Свініна	2500	2500—4000	2500—3600	2500—3300	2400—2800
Сала салёнае	1900—2500	1800—2800	2500	2600	2400—3000
Алей (1 л)	750—1000	700—1100	750—950	800—1100	800—1200
Яйкі	900—1000	800—1000	1000	1000	900—1100
Малако (3 л)	600	600	600	600	600—670
Шпроты	450	400—420	450	400—450	470—500
Масла сметанк.	1900	2000	2000	2000	1900—2000
Бульба	80—100	100—120	100	100—120	90—110
Цыбуля	250	220	250	200	200
Морква	200	150—180	180	180	170—190
Капуста	100	150—180	80—200	100—120	80—100
Грушы	—	600—1000	—	—	—
Буракі	60—80	100	60—80	80	80
Мандарыны	1800—2000	1500—1800	1800	1800—2100	1500—1700
Грэцкія арэхі	1800	1300	1500	1300	1300—1500
Яблыкі	500—650	300—800	300—500	420	250—450
Маянэз	250—450	240—420	240—420	240—450	320—500
Вінаград	4000	3500	3800	—	—
Хурма	2500	2000—2300	2500	—	2000—2100
Часнок	800—1600	1800	1000	800	400—600
Лімоны	1400—1500	1300—1500	1500	1450	1100—1250
Апельсіны	1200	1300	1200	1600	900—1000
Бананы	1100—1200	950—1200	1100—1200	1450	1200—1300
Гранаты	1900	1900	1800	1600—1800	1800
Грэчка	550—660	650	550—600	700	550—600
Макар. вырабы	520—560	500—560	600	500—600	550—620
Рыс	480—540	500—520	550	550	530—550
Манная крупа	500	460	500	500	500
Проса	320—350	330	360	400	360
Цукар	560	560	550	550	570—580
Мёд	4.000	4.000	3.600	4.000	3.600—4.000

ВАЛЮТА НА “ЧОРНЫМ” РЫНКУ (руб.)

	купля	продаж	купля	продаж	купля	продаж	купля	продаж	купля	продаж
1 доллар ЗША	1215	1250	1210	1240	1220	1245	1200	1250	1245	1290
1 дойчмарка	550	560	560	580	560	590	530	—	530	590
1 рубель Расіі	41	43	42	44	40	44	40	45	42	45

РАДИОДИАЛОГИ

ПОЛЕЗНЫ И ИНТЕРЕСНЫ ВСЕМ

На Барановичском городском и районном радио вошло в добрую традицию проводить “прямые линии”. Представители местной “вертикали”, учреждения, отделов и управлений, приглашенные в студию, отвечают на задаваемые слушателями вопросы, дают советы и обещания разобраться и принять действенные меры.

Вот и недавно проведенное радио-телефонное общение затронуло вопросы работы всех служб отдела внутренних дел горисполкома. Кратким анализом проделанной за прошлый год работы “прямую линию” открыл начальник ГОВД Степан Мостыко, затем в течение часа на многочисленные вопросы отвечали: прокурор города, специалисты служб милицкого учреждения.

Надо отметить, что вопросы, которые суммировала и озвучивала, главный редактор радиовещания Светлана Кудрявцева, были конкретными, актуальными и в преобладающем большинстве носили тревожный характер, при том не только личностный. Людей волнует состояние дел в на-

шем обществе, рост преступности и коррупции, оперативность и качество работы городской милиции, меры, принимаемые к нарушителям общественно-го порядка, профилактические мероприятия по предупреждению правонарушений, культура поведения стражей порядка.

Однако, к огромному сожалению, многие вопросы по сути своей остались без ответа, а некоторые ответы носили поверхностный характер. Так, к примеру, многих жителей беспокоит беспардонное поведение отдельных автолюбителей. Летом они припарковывают свои машины на тротуарах, пешеходных дорожках и даже на цветочных клумбах, а зимой заезжают на специально оборудованные площадки для

сушки белья. Должны меры к таким нерадивым водителям не принимаются, и ясно-го ответа позвонившие в студию не получили.

Не состоялся принципиальный разговор и по такой животрепещущей проблеме, как незаконные операции “валютчиков” по обмену и продаже денег, по подпольной торговле

изделиями. Под большим секретом милициские чиновники держат свои задумки и планы по работе в будущем. Но, в целом, радиодialog состоялся с пользой как для горожан и сельчан, так и для тех, кто посвятил себя охране правопорядка и безопасности граждан.

**Григорий
ДРУЖИНИН.**
г. Барановичи.

СТАТЫСТЫКА ВЕДАЕ ЎСЁ, або Куды коціцца сельская гаспадарка?

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Таму ніхто і не дбае. Для пацвярджэння яшчэ адзін факт. Летась ва ўсіх гаспадарках Драгічынскага раёна здохла 2509 галоў буйнай рагатай жывёлы, ажно на 2051 галаву больш, чым у 1999 годзе. Паморак свіней склаў 3007 галоў.

Падобныя лічбы безгаспадарчасці можна прыводзіць і далей. Але, па-мойму, і так зразумела, што важнейшая галіна народнай гаспадаркі Драгічыншчыны ў заняпадзе. А людзі, што там працу-

юць, ледзь зводзяць канцы з канцамі.

Дарэчы, аб зарплате. Яна летась у цэлым па раёне складала ў месяц 41 тысяч рублёў, у работнікаў культуры — 31 тысяч, а пра зарплату калгаснікаў і гаварыць не прыходзіцца.

Дык куды мы коцімся, калі з кожным годам жывём усё горш і горш? Хто спыніць гэты суцэльны абвал у нашай эканоміцы? На жаль, існуюць толькі адны пытанні.

Наталля АЛЕКСІЕВІЧ.

г. Драгічын.

Як жывецца сёння ў вёсцы?

Гэтае пытанне мы задалі жыхарам вёскі Хомск Драгічынскага раёна

Мікалай: Я працую вяртаўніком у калгасе імя Кірава. Атрымліваю ў месяц 20 тысяч рублёў. На гэтыя грошы пра-жыць нават у вёсцы немагчыма. Пры тым я яшчэ нежанаты, і расходы мае павялічваюцца. Хочацца лепш апра-нуцца, мець колькі тысяч рублёў на нейкія ўласныя дробязі. На жаль, пакуль што я не магу сабе гэтага даз-воліць. А выжываем за кошт уласнай гаспадаркі. Трымаем карову, свіней, дамашнюю птушку.

Тамара Мікалаеўна: Работа ў школе, асаб-ліва на вёсцы, заўсёды была прэстыжнай. Праўда, нашы настаў-нікі працуюць больш на энтузіязме. Зарплату хоць і павышаюць, але вельмі ўжо малымі кро-камі. Я сама — фізік. У мяне паўтары стаўкі. Нагузка вельмі вялікая. З ранку і да вечара я ў школе. Атрымліваю сто тысяч рублёў. Здавалася б, многа. Але, дума-ецца, і мая праца, і пра-ца маіх калег аплата-ецца толькі напалову.

Міхаіл Мікалаевіч: Кажуць, што ў вёсцы жыць добра, маўляў, усё сваё. Дык чаму ж тады моладзь уцякае ў горад? У вёсцы трэба працаваць, асабліва на ўласнай гаспадарцы, з ранку і да вечара. Не кожны так зможа. Я, на-прыклад, егер. Зар-плата — 20 тысяч руб-лёў у месяц. Праўда, смешная? Як пракар-міць сям'ю на гэтыя грошы? Зноў жа выра-чае ўласная гаспадар-ка. Жонка — медык, яна больш за мяне ат-рымлівае.

Мікалай Якаўлевіч: Ужо колькі гадоў я на пенсіі. Як ветэрану вай-ны, пенсію мне пад-высілі. Усё жыццё пра-цаваў кладаўшчыком у мясцовым калгасе, зар-плата была невялікая. У жонкі пенсія малая. Нам, старым, многа не трэба. Але пенсій усё ж не хапае. Трымаем уласную гаспадарку. Сын Пятро жыве з намі, дапамагае.

**У народ хадзілі
Святаслаў
КАЖАДУБ
і Аляксандр
ГОРБАЧ (фота).**

Чаму прасіў Касцюшка дапамогі?

Гэта пытанне ўзнікла невяпадкова, а пасля таго, як я прачытаў у “Івацэвіцкім весніку” (№ 10 за 7 лютага 2001 г.) невялікую справаздачу пад назвай “І замежныя дыпламаты ўшанавалі памяць Тадэвуша Касцюшкі”. Патлумачу: 4 лютага гэтага года споўнілася 255 гадоў з дня нараджэння нашага слаўтага земляка, нацыяналь-нага героя дзвюх замежных дзяржаў — Польшчы і ЗША, Ганаровага грамадзяніна Францыі. І вось урывак з веснікаўскай справаздачы:

“Заметкі гэтыя хочацца закончыць думкай Та-дэвуша Касцюшкі, які, па словах даследчыкаў ягонага жыцця і дзейнасці, казаў, што толькі той народ набудзе сапраўдную незалежнасць сва-ёй краіны, які дабіваецца яе, абапіраючыся на свае ўласныя сілы, а не просіць дапамогі з-за мяжы.

Згадзіцеся, гэта актуальна і цяпер. І над гэ-тым варта перш за ўсё задумацца нашай рады-кальнай апазіцыі”.

Прачытаў і здзіўся. Не першы год я знаём-люся з рознай літаратурай аб жыцці і дзейнасці Тадэвуша Касцюшкі. Пры падрыхтоўцы паўстан-ня 1794 года наш зямляк, які ўжо на той момант быў Ганаровым грамадзянінам Францыі, спецы-яльна накіраваўся ў Парыж і веў там перамовы з міністрам замежных спраў, і нават перадаў яму так званы мемарыял аб задачах рэвалюцыі ў Рэчы Паспалітай. Аднак Францыя, якая сама нядаўна здзейсніла рэвалюцыю, на жаль, не падтрыма-ла Касцюшку.

Такая абыякавая пазіцыя здавалася б прагрэ-сіўнага суседа вельмі засмуціла Касцюшку. Ён спадзяваўся на падтрымку і дапамогу Францыі, таму да глыбіні душы адчуваў сябе пакрыўджаным. Яму было незразумела, чаму дзяржава, якая ў выніку рэвалюцыі заваявала свабоду, не жадае свабоды свайму суседу.

Чаму ж Касцюшка адразу не спадзяваўся на свае сілы?

Па-першае, да ўлады ў Рэчы Паспалітай прыйшлі людзі з дапамогай расійскага войска, частка якога і засталася тут жа. І яны, вядома, ніко-му не дазволілі б звяржэння існуючага рэжыму.

Па-другое, і ў польскай арміі, і ў арміі Вяліка-га княства Літоўскага (у кіраўніцтве, афіцэрскім корпусе і сярэднім звяне) у большасці служылі людзі багатыя. Усе яны не хацелі вялікай рэва-люцыі, не хацелі ўзнімаць на барацьбу ўвесь народ, бо баяліся, што ўлада і сапраўды прай-дзе ў яго рукі. Касцюшка пад уздзеяннем сваіх падначаленых камандзіраў займаў спярша ня-цвёрдую пазіцыю ў адносінах да нізоў, бо лічыў, што галоўная сіла паўстання — абучаная і дзею-чая армія.

Калі ж паўстанцы сталі цягнуць паражэнне за паражэннем, то заклікі Касцюшкі да народа былі або не пачуты, або ім проста не паверылі.

Як вынік, аб'яднаныя сілы расійскіх, прускіх і аўстрыйскіх войскаў задушылі паўстанне.

Што ж тычыцца “актуальнасці”, пра якую га-вораць веснікаўцы, то чаму ж сённяшняе кіраў-ніцтва Беларусі самастойна не дабіваецца неза-лежнасці, “абапіраючыся на свае сілы”, а са ску-ры вылузваецца, каб залезці ў расійскае ярмо. Іменна радыкальная апазіцыя (а гэта азначае рашучая) не толькі задумваецца, але і змагаец-ца супраць ганебнага беларуска-расійскага саю-за, а дакладней — саюзнай дзяржавы, якая, на думку той жа апазіцыі, не прынясе працвянення нашай Беларусі.

Вельмі важна сёння зразумець, чаму Тадэвуш Касцюшка ў свой час прасіў дапамогі. Вядома, ваеннай. Наша радыкальная апазіцыя таксама сёння просіць дапамогі. Праўда, мірнай. І мірным шляхам, праз выбары ўладна выбіраць такую ўладу, якая б змагла карэным чынам палепшыць жыццё нашага народа.

Святаслаў КАЖАДУБ.

г. Івацэвічы.

Валерия пела Зал плясал

Все 762 билета в зал Барановичского город-ского Дома культуры были раскуплены за че-тыре дня и еще за три недели до концерта по-пулярной российской певицы Валерии.

По мнению очевидцев, Валерия оправдала все надежды: пела весь концерт без фонограммы, дер-жала себя абсолютно не “звездно”, общалась с публикой, молодежь под её песни танцевала пря-мо в зале. Билеты, повторимся, стоили и 20, и 16 тысяч рублей (в зависимости от расстояния до сцены), и зрители внесли в кассу, между прочим, сумму, эквивалентную 12000 долларов США.

И уже 27 февраля в этом же зале выступят со своим спектаклем популярные российские актеры Нина Усатова и Игорь Скляр. Цена биле-тов — от 4000 до 7000 рублей.

Александр ГОРБАЧ.

г. Барановичи.

(Працяг.
Пачатак
у №№ 2, 3, 4, 5, 6).

V. СЭРЦА БАЛЕЛА АБ РАДЗІМЕ

1.

Пасля двух гадоў турэмнага зняволення Тадэвуш Касцюшка нечакана для сябе выйшаў на свабоду. Гэта было ў канцы лістапада 1796 года. Пасля смерці царыцы Кацярыны II на прастол уступіў Павел I. 27 лістапада ён з двума сынамі і сваімі прыдворнымі наведваў у турме Касцюшку.

"Вы вольны, пан генерал Касцюшка, — сказаў цар. — Вы назаўсёды, пан генерал, пакінеце цудоўныя, незабыўныя ўспаміны".

"Лепей бы я быў забыты, каб толькі Айчына была незалежнай, — адказаў Касцюшка. — Над сваім лёсам я не гараваў, але лёс Айчыны заўжды буду аплакваць".

Ужо праз дзень са спісам паўстанцаў, якія знаходзіліся ў зняволенні, Касцюшка паехаў да цара. Просьба аб іх вызваленні была задаволеная. Павел I распарадзіўся таксама аб вызваленні ўсіх паўстанцаў, якія былі асуджаны і сасланы.

Ёсць звесткі, што цар прапанаваў Касцюшку маентак з тысячай душ прыгонных сялян, але ад гэтага ён адмовіўся.

Адносіны цара Паўла I да Тадэвуша Касцюшкі і іншых палонных паўстанцаў выклікалі недаўменне некаторых гісторыкаў і даследчыкаў.

"Павел I пачаў заступацца за палякаў, — пісаў савецкі гісторык М. Пакроўскі, — вызваліў героя апошняй польскай вайны Касцюшку, які сядзеў у зняволенні, а генерала Суворова, які ўзяў Прагу, выгнаў у адстаўку. Усё гэта ён зрабіў без усялякага разліку, проста па сваёй шалапутнасці".

Аднак на самой жа справе, як сцвярджаюць іншыя, цар Павел I праводзіў разумную, дальнабачную палітыку дружбы народаў Расіі і Польшчы.

18 снежня 1796 года Касцюшка сустрэўся з Паўлам I і падзякаваў яму за вызваленне і добрыя адносіны. На наступны дзень разам са сваім ад'ютантам і сакратаром Юльянам Нямцэвічам, уладжэнцам Брэсцкага павета, выехаў за мяжу.

2.

Дакладна вядома, што Тадэвуш Касцюшка на сваю радзіму ўжо не вярнуўся. Але знаходзячыся за мяжой, і збліжыў, і далёку прадпрымаў усе магчымыя меры для таго, каб аднавіць сваю краіну ў яе былых межах, аблегчыць жыццё народа. Словам, у нашага знакамітага земляка пастаянна балела сэрца за страчаны родны кут, за вялікую і малую радзіму.

Пабываўшы ў Швецыі і Англіі, Касцюшка паехаў у Амерыку. Ён спадзяваўся ўбачыць працвітаючую краіну, вольных і шчаслівых грамадзян, за свабоду якіх змагаўся. Аднак ягоныя надзеі не спраўдзіліся. У ЗША захавалася рабства, жорсткая эксплуатацыя народа. Гэта асабліва ўразіла Касцюшку. Ён сустрэўся таксама са сваімі баявымі сябрамі і таварышамі.

Да прыемнага трэба аднесці і афіцыйнае па-

ТАДЭВУШ КАСЦЮШКА

ведамленне. Кангрэс ЗША прыняў пастанову аб выплаце Касцюшку жалавання за мінулую службу і назначыў яму пенсію.

А ў Еўропе тым часам разгортваліся падзеі, звязаныя з радзімай Тадэвуша Касцюшкі. Так, французскі ўрад (Дырэкторыя) у паўночнай Італіі ў студзені 1797 года з ліку патрыятычна настроеных эмігрантаў з Рэчы Паспалітай пачаў фарміраваць польскія легіёны. Іх лозунг: свабода, роўнасць і брацтва. Праўда, французскае камандаванне выкарыстоўвала створаныя легіёны для барацьбы з Аўстрыяй і для паддзялення сялянскіх паўстанняў.

І тут успомнілі пра Касцюшку і вырашылі выкарыстаць ягоны аўтарытэт для арганізацыі паўстання ў Заходняй Беларусі і Паў-

выкарыстоўвала іх для вядзення вайны за сваімі межамі (у Італіі, Егіпце, іншых краінах).

Напалеон, які пачынаў вайну з Прусіяй, таксама спрабаваў выкарыстаць Касцюшку для вярбоўкі новых польскіх легіёнаў. У сваю чаргу Касцюшка прапанаваў, каб імператар Напалеон аб'явіў, што настаў час, калі Польшча (мелася на ўвазе Рэч Паспалітая) можа і павінна быць адноўлена ў ранейшых межах. Аднак, як заявіў міністр Фушэ, Напалеон ніякіх абяцанняў і гарантый даваць не будзе.

І гэты перамовы скончыліся безвынікова.

4.

Светапогляд Касцюшкі фарміраваўся пад уплывам ідэй Вялікай французскай буржуазнай рэвалюцыі, вызваленчай барацьбы паўночна-амерыканскіх калоній. Ён глыбока паважаў і быў прадужальнікам вызваленчых, антыфеадалных ідэй Ж. Руссо, Ш. Монтэск'е, Г. Джэферсона і іншых прагрэсіўных дзеячаў.

Сваё бачанне сучаснага палітычнага становішча, яго ідэі, разважання былі выкладзены ў брашуры "Ці могуць палякі дабіцца незалежнасці", якая выйшла ананімна на польскай мове ў Парыжы ў 1800 годзе.

У першай частцы, напрыклад, аўтар аналізуе прычыны, што прывялі да заняпаду Рэчы Паспалітай. Гэта страта народамі сілы духу, веры ў свае сілы, антынародная палітыка магнатаў, класавыя супярэчнасці.

Магчымасць новага паўстання, яго тактыка і стратэгія разглядаюцца ў другой частцы. Адзначалася, што сілы рэвалюцыі могуць павялічвацца за

кошт вызваленчай барацьбы працоўнага люду суседніх дзяржаў, якія расчлянлі Рэч Паспалітую.

"Мараль і права ў перыяд рэвалюцыі" — такая тэма трэцяй часткі брашуры.

"Рэвалюцыя праводзіцца не для таго, — піша аўтар, — каб зніць усякую аброць са свавольства, наадварот, яна мае на мэце ўстанавіць парад, падпарадкаваць закону ўсякія правапарушэнні, прывучыць падпарадкоўвацца ўладам, устаноўленым нацыяй, ахоўваць уласнасць кожнага, што складае аснову грамадства..."

Гэты трактат прасякнуты духам аптымізму, верай у перамогу, з'яўляецца тэарэтычнай і практычнай праграмай барацьбы народных мас за дэмакратыю і незалежнасць.

5.

З 1798 і да сярэдзіны 1815 года Тадэвуш Касцюшка жыў у Францыі. Заняткі ў яго былі розныя. Цікавіўся грамадска-палітычным жыццём Еўропы, ваеннай справай, шмат малюваў, працаваў на такарным станку, выточваў розныя рэчы з дрэва.

У 1808 годзе Касцюшка выдаў у Нью-Йорку брашуру "Манеўры коннай артылерыі", а на наступны год гэтая ж брашура ўжо выйшла ў Лондане. Менавіта ўласны вопыт ваеннай службы і дапамог былому генералу знайсці тэарэтычныя абрунтаванні для тактычных манеўраў коннай артылерыі.

У гэты час Еўропа ў чарговы раз перажывала бурныя падзеі. Напалеонаўская армія перамагла Аўстрыю і Прусію і ру-

адмене прыгоннага права.

6.

"Цар Аляксандр абяцаў мне, — пісаў Касцюшка, — павялічыць княства Варшаўскае аж да Дзвіны і Дняпра, даўніх нашых граніц, але яго выдатным і дабрадушным жаданням запярэчыў яго кабінет..."

Усё-такі пісьмо Тадэвуша Касцюшкі і сустрэчы з Аляксандрам I далі станоўчыя вынікі. Была аб'яўлена амністыя ўсім польскім салдатам і афіцэрам, што знаходзіліся ў Францыі. Ім было дазволена вярнуцца на радзіму са зброяй і з захаваннем вайсковых званняў і працягваць ваенную службу, але ўжо пад камандаваннем вялікага князя Канстанціна, брата Аляксандра I.

У маі 1815 года паміж Расіяй, Прусіяй і Аўстрыяй былі падпісаны дагаворы аб Варшаўскім княстве. Быў створаны Арганізацыйны ваенны камітэт, у які ўвайшлі сем генералаў. Пяцёра з іх былі паліцэістамі Касцюшкі ў паўстанні 1794 года (Ю. Серакоўскі, К. Князевіч, Я. Дамброўскі, М. Вальгорскі, Ю. Заяччонак). Ю. Серакоўскаму, напрыклад, было даручана фарміраванне польскіх вайсковых часцей у Польшчы і садзейнічанне вяртання польскіх салдат на сваю радзіму.

7.

Летам 1815 года Тадэвуш Касцюшка пакінуў Францыю і пераехаў у швейцарскі гарадок Салюр. Прычына адна: з прыходам да ўлады новых людзей у Францыі пачалося праследванне былых удзельнікаў рэвалюцыі, адмянілі свабоду друку, узростаў уплыў духавенства. Гэта было не па душы Касцюшку, бо супраць названых ганебных з'яў ён змагаўся ўсё сваё жыццё.

А пакаліўся наш зямляк у доме Францішка Зэльтнера. З ім і яго братам Пётрам Касцюшка пазнаёміўся і пасябраваў яшчэ ў Парыжы. Дарэчы, Пётр Зэльтнер быў упаўнаважаным прадстаўніком Швейцарыі ў Парыжы.

У Салюры Касцюшка вёў актыўны лад жыцця. Па-ранейшаму цікавіўся палітыкай, сустракаўся з вядомымі людзьмі, займаўся садоўніцтвам. Асаблівы клопат — зноў жа радзіма.

Гэтым клопатамі прасякнута пісьмо да Адама Чартарыйскага. Дарэчы, Адам Чартарыйскі быў блізім дарадчыкам цара Аляксандра I і ў 1803 годзе стаў куратарам Віленскай вучэбнай акругі, у якую тады ўваходзілі ўсе беларускія губерні, а з 1805 года — членам сената і Дзяржаўнага савета.

Касцюшка прапанаваў сваёму добраму знаёмаму надаць асаблівую ўвагу народнай асвеце на Беларусі і ў Літве, а іменна: выдаць пастанову, каб у кожным маёнтку стварыць школу для сялян, адкрыць рамесныя вучылішчы, дзе б навучаліся рамёствам (сталярнаму, цялярскаму, такарнаму, кавальскаму, слясарнаму і іншым).

Як вынік касцюшкаўскіх клопатаў, на Беларусі было адкрыта шэраг школ, у тым ліку і вядомая Свіслацкая гімназія.

Святаслаў
КАЖАДУБ.
Івацэвіцкі раён.
(Працяг будзе).

Тадэвуш Касцюшка (1815 г.).

днёвай Польшчы супраць Аўстрыі. Французскі консул у Філадэльфіі (ЗША) вёў перамовы з Касцюшкам наконт яго вяртання ў Еўропу. Была абяцана ваенная дапамога ў барацьбе за вызваленне Рэчы Паспалітай ад акупантаў.

3.

У ліпені 1798 года Касцюшка прыбыў у Парыж. Тут ён сустрэўся з прадстаўнікамі ўрада Францыі, а таксама з Напалеонам I. Аднак гэтыя перагаворы ні да чаго не прывялі. Касцюшка стала зразумела, што Францыя зусім не дбае аб свабодзе народаў Рэчы Паспалітай. Яна кіруецца толькі сваімі нацыянальнымі інтарэсамі.

Касцюшка сам наладзіў кантакты з салдатамі і афіцэрамі польскіх легіёнаў, што знаходзіліся ў Італіі. На жаль, гэтым польскім вайскоўцам ніяк не ўдалося пазмагацца за сваю радзіму. Францыя

Пакой, у якім жыў Тадэвуш Касцюшка (г. Салюр, Швейцарыя).

Біяграфія Т. Касцюшкі, напісаная К. Фалькенштэйнам і выдадзеная ў Вроцлаве ў 1827 г.

шыла на Расію. Аднак тут Напалеон пацярпеў сакрушальнае паражэнне. Перамога рускіх у многім звязана з таленавітым палкаводцам М. Кутузам.

Такі ход падзей усяляў у Касцюшку надзею на магчымасць аднаўлення Рэчы Паспалітай пад пратэктаратам Расіі. Касцюшка двойчы сустракаўся з расійскім царом Аляксандрам I. Яшчэ да сустрэчы напісаў яму пісьмо, у якім прасіў аб'явіць поўную амністыю тым палякам, якія служылі ў польскіх часцях, якія падтрымлівалі напалеонаўскую агрэсію супраць Расіі, а таксама аб

ПАКАРАННЕ НЕ ВЫХОЎВАЕ

З інспектарам дарожна-патрульнай службы, старшыней міліцыі Аляксандрам Якімовічам (на здымку) гутарыць даволі цікава. На ўсе жыццёвыя сітуацыі ў яго свой погляд, свае меркаванні. Калі зайшла гаворка пра міліцыю, то і тут у яго свае важкія высновы.

— Вучыўся ў Пінскім улікова-кредытным тэхнікуме, потым працаваў у ПМК-60 і ўжо завочна закончыў тэхнікум. Аб службе ў міліцыі, па праўдзе сказаць, не думаў. Я сам родам з Гортала. Некалькі нашых гортальскіх хлопцаў служылі ў органах МУС. Вось і мне яны намя-

калі, маўляў, давай да нас. Асабліва настойваў сябра Анатоля Бякоўскі. Вагаўся я, вагаўся дый рашыўся.

— А як жа, Аляксандр, твае родныя аднесліся да новага выбару?

— З бацькам пытаньняў не было, а маці спярша раздумвала, але потым і яна пад-

трымала. Для мяне пачыналася, скажу без перабольшвання, новае жыццё. Я быў ужо ў шлюбе, і прыходзілася думаць не толькі пра службу.

— Дарэчы, жонка ўхваліла твой пераход на службу ў органы ўнутраных спраў ці не?

— Паставілася мая Люба да такога выбару насцярожана. Ведала, што міліцыя — гэта заўсёды небяспечна, гэта заўсёды звязана з рызыкай. Час зараз напружаны, складаны і трэба быць заўсёды гатовым да любых нечаканасцей.

— А яны бываюць часта?

— За год працы ў патрульна-паставой службе ў Целяханах і навакольных вёсках усялякае здаралася. Не перавяліся ў нас п'яніцы і дэбашыры, сямейныя скандалісты, зладзеі і хуліганы. І з кожным паасобку трэба было разбірацца. Для аднаго хапала толькі размовы, для другога перакананні не дзейнічалі. Даводзілася прымяняць больш строгія меры ўздзеяння?

— Якія іменна?

— Прыходзілася і штрафваць, і падарыштам трымаць самых злых пару-

Старонка аўтамабіліста

шальнікаў.

— У такіх выпадках, Аляксандр, як ты адчуваеш сябе?

— Ведаецца, спачатку гэта было так непрывычна, нават унутрана адчуваў сябе некалькі няёмка. Але ў такіх выпадках я быў не сам, а з больш вопытнымі работнікамі, і гэта супакойвала мяне і прыдавала ўпэўненасці. Дзякуючы чалавеку, скласці акт, зрабіць так, каб гэта было справядліва і непрадуржана, не так проста. Падобнае я яшчэ больш адчуў, калі перайшоў на службу ў дзяржаўтаінспекцыю.

— А розніца ёсць паміж патрульна-паставой службай і дзяржаўтаінспекцыяй?

— Канешне, ёсць. Але тут, у сельскай мясцовасці, часам пераплятаецца і першае, і другое. Акрамя таго, што інспектар дарожна-патрульнай службы, я яшчэ і шафёр. Калі нешта здарыцца на Целяханшчыне, то і ноччу падымаюць з ложка і прыходзіцца ехаць з аператыўнай групай.

— І часта падобнае бывае?

— Не вельмі часта,

але здараецца. Помніцца, што нейкі злодзей усе чысціў магазіны і яго не маглі ніяк спаймаць. На паведамленне з Вялікай Гаці выехалі неадкладна. Злодзей зрабіў сваю чорную справу, але адчуўшы, што пагражае небяспека, паспеў збегчы. Пешшу яго праследавалі па-за сёламі, нават праз лес, да самых Целяханаў, і, нарэшце, дагналі. Але найбольш прыходзіцца ўсё-такі "ваяваць" з парушальнікамі-аўтамабілістамі.

— Як доўга, Аляксандр, гэтая "вайна" працягваецца?

— Вось ужо шэсць гадоў. Праўда, "вайна" ў добрым сэнсе гэтага слова. Прыходзіцца караць самых злых. Але ж гэта не самамэта. Пастаяннымі пакараннямі многага не даб'ешся. Калі цябе баяцца, то ты ўжо не інспектар. Другая справа — павага і падзяка. Колькі бывала, што п'яныя вадзіцелі проста прыходзіліся выдаляць з машыны. А назаўтра ён прыходзіў, каб сказаць дзякуй за своечасовае спыненне, бо такая паездка магла б закончыцца вельмі сумна.

— Сітуацыя на нашых вуліцах і дарогах сёння даволі складаная. Яшчэ цяжэйшай і больш напружанай становіцца яна ў цёплы час года, калі са сваіх дарожных выездаў маюць нападкі і вадзіцелі. Як прыходзіцца

наводзіць парад сярод гэтай катэгорыі вадзіцеляў?

— З матацыклістамі, асабліва маладымі, у нас свае метады работы. Справа ў тым, што большасць іх мы ведаем. Ганяцца за матацыклістам — справа бесперспектыўная. Уцякаючы, яны, як правіла (а калі яшчэ на падпітку), імчацца, нібы тыя смяротнікі. Мы ідзем да бацькоў такіх парушальнікаў, гутарым падобна, пераконваем, што яны могуць страціць сына, у лепшым выпадку сын можа застацца інвалідам. Скажаць па праўдзе, такая наша работа дзейнічае. Яна больш эфектыўная, чым пакаранні.

— Калі ж гаворка зайшла пра пакаранні, то хацеў бы спытаць, як жа ў лічбавым выражэнні выглядае работа інспектара ДПС?

— Лічу, што лічбы для мяне не самае галоўнае. Калі ж трэба з кімсьці параўнаць вынікі маёй працы, то калі ласка. Летась мной выяўлена 1475 парушальнікаў. Найбольш вадзіцелі парушаюць правілы скораснага рэжыму — 279 выпадкаў. Затрымаў 38 чалавек у нецвярдым стане. 80 пешаходаў таксама былі ў ліку парушальнікаў.

— Дзякую за размову. І поспехаў табе, Аляксандр.

Гутарыў
Святаслаў
КАЖАДУБ.
г. п. Целяханы
Івацэвіцкага раёна.

Адамкавы прыгоды

У вёсцы яго называюць Адамкам, хоць яму ўжо за трыццаць. У дзяцінстве быў невысокага росту. Калі заканчваў дзесяты клас, то быў ніжэй самой нізкай дзяўчыны-аднакласніцы. Так і застаўся Адамкам, значыць, малым ростам. Любоў да тэхнікі прывяла хлопца ў вучылішча. Стаў трактарыстам і адначасова матацыклістам. Да гэтага ездзіў без дакументаў на старым братавым "Каўроўцу".

Праз паўгода, як пачаў працаваць у калгасе, купіў сабе новы матацыкл — маркі "Мінск". Самы лёгкі і надзейны, як казаў Адамка. З таго дня і пачаліся Адамкавы прыгоды.

Неяк зімой паехаў у суседнюю вёску да дзяўчыны. Пакаціў на прастрэці. Праз рэчку трэба было пераехаць. Праўда па лёдзе. Падумаў-падумаў Адамка і на хуткасці рашыў праскочыць на другі бераг. Не ўдалося. Праваліўся паблізу другога берага. Сам ледзь выбраўся, а матацыкл патануў. Назаўтра брат з бацькам баграмі выцягвалі матацыкл з вады. Да вясны "Мінск" прастаяў у хляве. Адамка за яго не браўся, бо і сам доўга кашляў пасля зімовага "купання".

Вясной нядоўга хлопец тупаў ля свайго "каня". Калі наладзіў, зноў па вечарах стаў ездзіць у іншыя вёскі. Было ўсяго: і падзенні, і наезды, і нават палёты праз руль. Але цяжкіх пашкоджанняў не было. У бальніцу ні разу не трапіў. Усё прыходзіла неяк.

Але ж адна паездка для Адамкі стала апошняй. Ехаў летам з вечарынак дамоў. Церушыў дробны дожджык, бачнасць была дрэнная. І ўжо ля вёскі, пасля павароту, не ўпісаўся, так сказаць, на невялікі мосцік праз канаву, зачэпіўся падножкай за слупок на абочыне і паляцеў праз руль. А берагі ля мосціка былі ўмацаваны бетоннымі плітамі. Матацыкл упаў тут жа ў ваду, а Адамка пералёцеў на другі бераг. Галавой ён бухнуўся ў цвёрдую зямлю, а ногі папалі на бетон. Балела галава, а яшчэ больш — ногі. Адразу тры пераломы. А на левай назе яшчэ моцна было разбіта калена. Паўгода лячыўся хлопец. Але і пасля гэтага яшчэ "цягне" левую нагу, дый яна амаль не згінаецца ў калене. З таго часу Адамка ўжо не ездзіць на сваім матацыкле, а толькі рамантуе. Праўда, ужо чужыя.

Кастусь ДЗЯМЧУК.

Говорят цифры

Прошедший год уже ушел в историю. Но остались факты и цифры. По ним можно судить, какая обстановка на наших улицах и дорогах.

Ивацевичи. В 2000 году зарегистрировано дорожно-транспортных происшествий — 40, погибло в них — 23 человека, получили телесные повреждения — 21. За различные нарушения правил до-

рожного движения привлечено к административной ответственности 27642 человека.

В Березе соответственно эти цифры выглядят так: 29, 7, 30 и 13804; в Пружанах — 29, 7, 29 и 11848; в Дрогичине — 20, 6, 20 и 10189.

В Барановичах (город) произошло 58 ДТП, погибло — 7, получили телесные повреждения 48 человек.

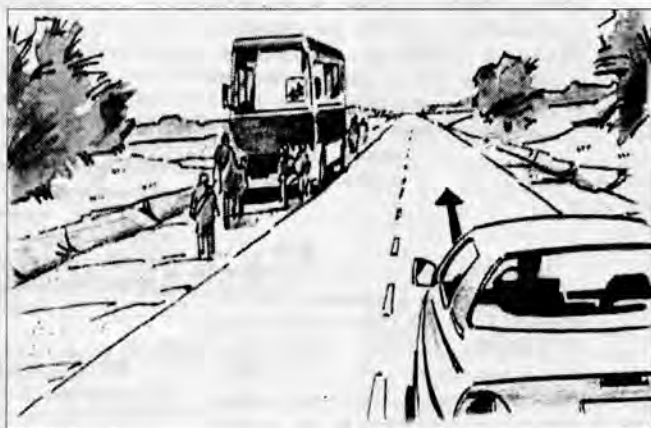
Наказано за различные нарушения ещё 43398 человек.

В Барановичском районе такие цифры: 160, 19, 54 и 18714.

Не зря говорят, что цифры — вещь упрямая. И бьют не в бровь, а в глаз. И еще: заставляют задуматься всех, кто принимает участие в дорожном движении.

Сергей СЛАВИНСКИЙ.

ЭКЗАМЕН ДОМА

Як павінен дзейнічаць вадзіцель легкавога аўтамабіля?

1. Знізіць хуткасць.
2. Праехаць міма з ранейшай хуткасцю.

Водитель, помни!

Водитель транспортного средства обязан уступить дорогу пешеходам, переходящим проезжую часть по нерегулируемому пешеходному переходу.

Водитель транспортного средства должен быть в готовности снизить скорость или остановиться, чтобы исключить вероятность наезда на таких участников движения, как дети, инвалиды с нарушениями опорно-двигательного аппарата.

Водитель должен уступить дорогу пешеходам (пешеходу), идущим к стоящему на остановке маршрутному транспортному средству или от него.

(Из "Правил дорожного движения").

Еще свежи в памяти факты наезда водителей на пешеходов. Например, в Ивацевичах лишилась жизни женщина и школьник. Причина — трагическая их беспечность.

Подобные случаи в последние годы зафиксированы в Пружанах, Березе, Барановичах, Дрогичине. Хотелось бы, чтобы обе стороны (и водители, и пешеходы) были законопослушными, уважали друг друга, соблюдали правила дорожного движения.

Уцекачоў спаймалі

ДРАГІЧЫН. Ужо ў першы месяц новага года на дарогах раёна адбылося некалькі здарэнняў. Гэта, вядома, выклікае сур'ёзную заклапочанасць.

Так, у самім райцэнтры пацярпелі ад наездаў пешаходы. Па вуліцы 9 мая вадзіцель "Жыгулёў" збіў пешахода, які ішоў па краі праезнай часткі дарогі. Пацярпелага са шматлікімі цялеснымі пашкоджаннямі даставілі ў бальніцу.

Едучы па вуліцы імя Веры Харужай, вадзіцель зноў жа "Жыгулёў" учыніў наезд на пешахода, які атрымаў шматлікія раненні.

Самае непрыемнае тое, што няўдалы аўтамаатар з месца здарэння ўцёк замест таго, каб пацярпеламу аказаць неадкладную дапамогу.

Падобная сітуацыя паўтарылася на тэрыторыі фермы "Сёмаўшчына" калгаса "Драгічынскі". Трактарыст сваім МТЗ-82 збіў пешахода. Кінуўшы трактар, ён уцёк з месца здарэння.

Сапраўды, выклікаюць абурэнне вадзіцелі апошніх двух вадзіцеляў. Той, хто паважае ўдзельнікаў дарожнага руху, ніколі так не зробіць.

Антон ХВЕДАРЧУК.

СЕРДЦАМ ПОЗДРАВЛЯЕМ

Сердечно поздравляем с днем рождения Раису Петровну ДОМАСЬ. Желаем крепкого здоровья, хорошего настроения и всего самого хорошего.

Не беда, что годы быстро мчатся, Серебристый оставляя след. Мы тебе желаем много счастья, Бодрости, здоровья, долгих лет.

С уважением — сваты Саковские.

Милую, любимую сестру Антонию Алексеевну КОНОНОВИЧ из г. п. Телеханы Ивацевичского р-на поздравляем с днем рождения. От всей души желаем здоровья, бодрости, удачи и счастья на долгие годы.

С уважением — сестры Таиса, Тамара и их семьи.

Дорогого, любимого мужа и папочку Виктора Владимировича КАРМАНОВИЧА из г. п. Телеханы Ивацевичского р-на поздравляем с 40-летием. Желаем крепкого здоровья, успехов, всегда прекрасного настроения, счастья.

С любовью — жена, сын Игорь, дочь Ольга.

Сердечно поздравляем с днем рождения Антонию Алексеевну КОНОНОВИЧ из г. п. Телеханы Ивацевичского р-на. Желаем бодрости, здоровья, удачи и много радости.

Пусть в сердце твоём молодость не гаснет, А вместе с ней — любовь и красота. Пусть в твоём доме вечно будет счастье, Уют, покой, тепло и доброта.

С любовью — Юркевичи.

Сердечно поздравляем с 50-летием дорогого сына и брата Алексея Адамовича МЯЛИКА из г. п. Телеханы Ивацевичского р-на. Желаем здоровья на долгие годы, чтоб миновали любые невзгоды, чтоб от счастья блестели глаза и только от смеха сбегала слеза.

С любовью — мама, брат Николай с семьей.

Сердечно поздравляем с 60-летием Георгия Федоровича СТРУНЕВСКОГО из д. Гортоль Ивацевичского р-на. Вас с юбилеем поздравляем, Душой желаем не стареть, Прошедших лет не замечая, Желаем только молодеть. Здоровья крепкого желаем, Побольше светлых, ясных дней.

И если можно — постарайтесь Столетний встретить юбилей!

С уважением — семьи Якоцук и Демьянички.

Дорогую Марию Антонову МЕЛЬЯНЕЦ из д. Подстаринь Ивацевичского р-на поздравляем с 55-летием. Желаем здоровья, прекрасного настроения, успехов во всем и всегда. Будьте счастливы.

С уважением — семья Приступчиков.

Стиральные машины-автоматы. Новые. Цены низкие. Гарантия, доставка, установка. Телефон (8-23) 45-44-21. г. Барановичи, ул. Советская, д. 59-а, ТД "Нептун".

Свидетельство № 200302176

Сердечно поздравляем с 16-летием Татьяну КОНДАРЕВИЧ из г. Ивацевичи. Желаем крепкого здоровья, успехов в учебе, удачи, счастья. Пусть будет всё, как хочешь ты, Пусть ожидания не обманут. И все прекрасные мечты Твоей действительностью станут.

С любовью — мама, бабушка, Дима, Таня.

Дорогого внука и племянника Юрия ЮРКЕВИЧА из д. Вулька-Телеханская Ивацевичского р-на сердечно поздравляем с днем рождения. От всей души желаем крепкого здоровья, успехов в учебе, удачи, счастья, хороших друзей.

С любовью — бабушка, дядя Алексей, тетя Наталья, Алёша и Саша.

От всей души поздравляем с 40-летием Виктора Владимировича КАРМАНОВИЧА из г. п. Телеханы Ивацевичского р-на. Не беда, что годы быстро мчатся, серебристый оставляя след. Мы желаем много-много счастья, бодрости, здоровья, долгих лет.

С уважением — теща, Павел, Валентина, Сергей, крестница Наташа.

Дорогого мужа, папу и дедушку Михаила Николаевича НИКОНЮКА из д. Колозубы Пружанского р-на поздравляем с днем рождения. Желаем счастья, здоровья, благополучия и всего самого хорошего в жизни.

С уважением и любовью — жена, дочери, зятья, внуки.

Поздравляю с днем рождения и с днем Святого Валентина Сергея Леонидовича ШУЛЬЖИЦКОГО из д. Долгое Ивацевичского р-на. Желаю счастья, радости, успехов, благополучия, а самое главное — крепкого здоровья.

Ольга.

Друзья армреслинга и штанги!

24 февраля (суббота) в городе Белоозёрске состоится открытое первенство города по армреслингу (весовые категории — до 75 кг, до 90 кг, свыше 90 кг) и жиму штанги лёжа (весовые категории до 67 кг, до 75 кг, до 90 кг, до 100 кг, до 120 кг).

Принять участие в первенстве приглашаем всех любителей силовых видов спорта района, региона, области, имеющих соответствующую подготовку. Участие можно принять в каждом из указанных видов спорта отдельно.

Контактный телефон — 8(243)40673. Начало соревнований — в 12.00 в Белоозёрском ГДК. Взвешивание и регистрация участников — с 10.00 до 11.30.

Приглашаем спонсоров, заинтересованных в развитии физкультуры и спорта. Победителей и участников, занявших призовые места, ждут денежные призы.

Сильные мужчины региона — присоединяйтесь! Информационная поддержка первенства обеспечивается "Газетой для вас".

Горячо и сердечно поздравляем с днем рождения Анну Александровну ЕГОРОВУ из г. Коссово Ивацевичского р-на. Желаем быть всегда красивой и счастливой, а также — здоровья, удачи.

С любовью — мама, дочери Надя и Саша.

От всей души поздравляем с днем рождения Татьяну и Алёну ДАНИЛЬЧИК из д. Пески Березовского р-на. Желаем крепкого здоровья, успехов в учебе, радости, удачи.

С любовью — мама, папа, брат, бабушка.

Нашу дорогую маму, свекровь и бабушку Валентину Михайловну МАРТЫНОВИЧ из г. п. Телеханы Ивацевичского р-на поздравляем с днем рождения. От всей души желаем крепкого здоровья, счастья, долголетия. Надеемся, еще много-много лет ты будешь встречать нас на пороге своего дома.

Наш милый друг, родная мама,

Как любим мы тебя — не объяснить. Ни край земной, ни прелесть рая

Тебя не смогут заменить. Храни Господь тебя, родная, И продлевай судьбы твоей года,

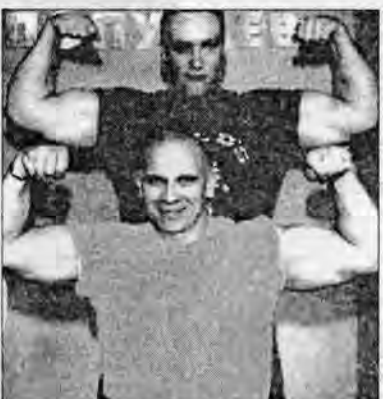
Чтобы тепло родительского дома

Нас согревало долгие года.

Дочь Наталья, сын Николай, сын Сергей, невестка Жанна, внуки Дима и Настенька.

Поздравляем с днем рождения дорогого, любимого Ивана Ивановича ПРИСТУПЧИКА из д. Подстаринь Ивацевичского р-на. Желаем солнечного света, гостей за праздничным столом, пусть будет жизнь твоя согрета любовью, радостью, теплом. Любимая девушка.

ПРЕДЛАГАЕМ сотрудничество владельцам грузовых а/м от 80 м/куб. Интересная работа под TIR. Телефоны в Минске (017) 213-2782; 222-2177.

Оргкомитет соревнований.

ПРОДАЮТСЯ

РАЗНОЕ

Котел отопительный новый, недорого. Тел. в Ивацевичском р-не 32-4-38, звонить после 17.00.

Бензопила "Урал", 6/у; электросинтезатор "Cassio" 6/у. Тел. в Ивацевичском р-не 33-3-68.

Мотоцикл "ИЖ" с коляской 1992 г. в. Тел. в Ивацевичском р-не 32-8-37.

Детская коляска; бинокль 20-кратный; акваланг. Тел. в г. Ивацевичи 2-31-68.

Плиты перекрытия (1,5х6м), кирпич белый и красный, пиломатериалы для строительства дома. Тел. в г. Ивацевичи 2-31-18 (в любое время).

Телка покрытая, срок отёла в марте. Обращаться по адресу: Ивацевичский р-н, д. Рудня, ул. Лесная, д. 2, Сергеева Софья.

Бензопила. Цена 150 у. е. Тел. в Ивацевичском р-не 64-2-20.

Двигатель асинхронный, тип АИР-112 м², 7,5 киловатт, 2895 об./мин, с трансформатором на 220 Вт. Телефон в г. п. Ружаны 8(232) 31-0-13.

НЕДВИЖИМОСТЬ

Новый кирпичный дом в г. Коссово Ивацевичского р-на. Есть блочный сарай, гараж, участок 40 соток. Рядом лес и озеро. Или обменять на двухкомнатную квартиру в г. Ивацевичи. Тел. в Ивацевичском р-не 32-6-73.

Дом-дача в д. Озерцо Ивацевичского р-на; блоки фундаментные. Тел. в г. Ивацевичи 2-24-66.

Недорого накрытая коробка двухэтажного панельного дома по ул. Мира, 35 в г. Ивацевичи. Имеется возможность подключения воды, газа, электричества. Под домом 2 гаража. Тел. в г. Ивацевичи 2-35-86.

АВТОМОБИЛИ, ЗАПЧАСТИ

"Форд-Сиера", 1987 г. в., 2,3д, хэтчбек, ц/з, г/у руля, стартовая цена 1600 у. е., торг. Тел. в Березовском р-не 8 (243) 62-2-54 (желательно вечером, спросить Мишу).

"Ауди-100", 1984 г. в., 1,8б, цвет серебристый, велюр, люк, магнитола, фаркоп, 5КПП, сигнал. Резина, АКБ — новая. Тел. в г. Ивацевичи 2-50-34 (после 17.00), 45-2-73 (в рабочее время).

Срочно "Фольксваген-Гольф-1", 1982 г. в., 1,6 д, пятидверный, салон люкс, люк, цвет белый, состояние хорошее. Цена 500 у. е. Тел. в Ивацевичском р-не 32-1-72.

"Ауди-100", 1986 г. в., 2,0 ТД, цвет белый. Тел. в Ивацевичском р-не 63-2-92.

По запчастям "Фольксваген-Пассат", универсал, 1987 г. в., 1,6 д., цвет белый, двигатель хороший. Тел. в г. Белоозёрске 8-(243) 4-02-75.

"Мерседес-240Д", 1983 г. в., ц/з, цвет черный. Состояние отличное. Тел. в г. Ивацевичи 2-43-39.

Документы на а/м "Форд-Скорпио"; ТНВД "Форд-Сиера", 2,3д. Тел. в г. Береза 5-74-95, 2-54-49.

По запчастям "Фольксваген-Пассат", универсал, 1986 г. в, бензин, на латышских номерах, в рабочем состоянии. Есть всё. Тел. в г. Ивацевичи 2-35-86.

"Ауди-100", 1987 г. в., инжектор, в хорошем состоянии. Цена 1600 у. е. Тел. в г. Ивацевичи 2-35-86.

"Мерседес-123Д", 1980 г. в., объем двигателя 2400 см³, в аварийном состоянии. Тел. в г. Ивацевичи 2-50-31.

КУПЛЮ

Шины грузовые, тракторные, запчасти к МТЗ. Тел. в г. Пружаны 7-21-36, с 8.30 до 16.00.

Недорого "Фольксваген-Гольф-2", "Фольксваген-Джетта-2", можно неисправные. Тел. в г. Береза 4-41-62.

Плуги двухкорпусные на Т-25. Телефон в г. Ивацевичи 8(245) 2-56-50.

Часы автомобильные "ГАЗ-53", "ГАЗ-672"; реактивную тягу "ГАЗ-24"; антенну с кабелем к а/м "Москвич-2140". Тел. в г. Береза 4-31-18.

Трактор "Т-25". Тел. в г. Ивацевичи 2-35-97, звонить вечером.

СНИМУ

Молодая семья из 3-х человек снимет квартиру в г. Ивацевичи. Тел. 2-31-68.

Однокомнатную квартиру или дом в частном секторе в г. Ивацевичи на длительный срок. Тел. в Ивацевичском р-не 38-5-71.

Квартиру с телефоном на длительный срок в г. Ивацевичи. Звонить по тел. 2-62-79 или после 20.00 по тел. 2-56-28.

УСЛУГИ

Немецкий язык: подготовка в вуз, переводы, контрольные работы. Перевод технических текстов: англ./нем. Тел. в г. Ивацевичи 2-13-09.

СТОЛ НАХОДОК

Найдено водительское удостоверение на имя Хутко Юрия Васильевича. Обращаться в г. Ивацевичи по тел. 2-35-97, спросить Андрея.

BOSCH CASAS MAKITA
ЭЛЕКТРОИНСТРУМЕНТЫ ДЛЯ ДОМА И ПРОИЗВОДСТВА

- полуавтоматы;
- перфораторы;
- компрессоры;
- газонокосилки;
- шлифмашины;
- эл.сварки; дрели;
- бензопилы Husqvarna, ремонт и обслуживание

г. Барановичи 225320 ул. Гагарина, 19, ком. 308
Тел./факс (0163) 41-02-29 тел. (0163) 49-96-19.

REBIR INHELL SPARKY

ЗВЕЗДЫ

Валерий Меладзе:
я больше
не стыжусь
своей седины

После полугодичного затишья певец Валерий Меладзе решил поразить своих почитателей и появился в новом клипе "Текила-любовь" обновленным. В последнее время Валерий усиленно занимается спортом. Он выглядит гораздо спортивнее и стройнее, поэтому неудивительно, что режиссер клипа Федор Бондарчук то и дело уговаривал певца предстать перед камерой с обнаженным торсом. Однако на этот подвиг Валерий пока не решился. Как выяснилось, Меладзе украсил свои руки художественными татуировками и не собирается на этом останавливаться. Скоро на его теле появится еще одна картинка. Поэкспериментировал Валерий и с прической. Новый имидж ему помогали создавать два молодых французских стилиста. Получилось очень даже неплохо: короткая элегантная стрижка с аккуратно уложенным чубчиком и натуральный цвет волос. При этом выяснилось, что у Валерия почти вся голова покрыта благородной сединой.

— Седеть я начал очень рано, еще в школьные годы, и всегда стеснялся этого. Когда стал выступать на сцене, приходилось постоянно красить волосы. Но ребята-визажисты сумели убедить меня, что все нормально. Я теперь даже думаю, что седина все-таки лучше, чем лысина, — поделился певец.

Для дома, для сям'і

Газета
для вас
16 — 22 лютого 2001 г. 7

ЭТО ИНТЕРЕСНО

ЧТО РАСТЕТ В ВАШЕМ ДОМЕ?

Все мы, горожане и сельские жители, украшаем цветами комнаты и балконы. Традиционный набор комнатных растений за последние десятилетия во многом изменился. Уже почти не держат в доме гостей из тропического леса Индии — фикусов: не позволяют низкие потолки, да и высмеяли их как атрибут мещанства. Вообще крупные растения типа монстеры, финиковой пальмы перекочевали в офисы. Какими же цветами радовать глаз в квартире?

АСПАРАГУС и некоторые папоротники не любят яркого света, на котором они желтеют, чахнут. Напольные цветочницы с этими растениями удобно ставить в углах большой гостиной — и нарядно, и не мешает. Для такой зелени выбирайте кашпо поярче.

Незаменимо в наших экологических условиях растение **ХЛОРОФИТУМ** — лучший очиститель воздуха. Его можно подвешивать на окне, на стене у окна. Тогда стебли свешиваются вниз, за что в Англии его прозвали растением-пауком. В Германии его называют зеленой лилией и селят в каждой комнате в роли как бы "химических пылесосов".

Тенелюбивая узамбарская **ФИАЛКА** на родине растет под пологом густого леса. Ею надо украшать подоконники северных и западных окон. Если ваши окна выходят на солнечную сторону, то горшочки с фиалками ставьте вблизи окон в цветочницу, чтобы солнце не обжигало их. Узамбарские фиалки — розовые, лиловые, голубые, махровые и гофрированные

— великолепны и в гостиной, и в спальне.

Гостю из субтропиков **ГЕРАНЬ** (пеларгония) у нас в стране почему-то обзывали мещанским цветком. А вот балконы Италии, Германии, Франции пестрят радостными, веселыми цветами герани. Итальянские ученые считают, что она обезвреживает энергетические патогенные зоны в доме. Врачи определяют больных с помощью герани: если ее запах неприятен, то вы здоровы, а если нравится, то перевозбужденную нервную систему пора подлечить. Поэтому герань-успокоитель хороша и в гостиной, и в спальнях, особенно эффектен букет из алой, белой и розовой гераней, растущих в одном горшке. Такой пестрый букет выигрывает в уютном, неярком кашпо или в плетеной корзинке.

Нецветущую герань с резными лапчатыми листьями, как и хлорофитум, **АЛОЭ**, **КАЛАНХОЭ**, удобнее всего поселить на кухне. Ведь все эти цветы — живая аптечка. Листок этой герани — первая доврачебная помощь. Если вы простудите ухо, то свер-

ните лист трубочкой и вложите в слуховой проход. Тепло и облегчение почувствуете быстро. Каланхоэ (как и африканское алоэ, но без их горечи) полезно жевать, не глотая при воспалении во рту, горле, а также, сняв прозрачную кожицу с мясистого листа, прикладывать его влажной стороной к ожогам, порезам, нарывам. Это обеззаразит раны и ускорит их заживление.

Если у вас в доме живет кошка, то она из всех перечисленных цветов выберет хлорофитум — как бы высоко он ни стоял, она найдет способ добраться до его зеленых листьев и погрызть их. Советуем вам завести для нее специальный цветочный горшок и посеять в нем **ОВЕС** или **ПШЕНИЦУ**. Когда травка вырастет, поставьте горшочек около мисочки с едой. Кошка будет закусывать витаминными.

Украшайте свой дом цветами, впускайте природу в свой дом, полный неодушевленных предметов! Мы назвали лишь малую часть доступных и неприхотливых растений — гостей из далеких стран. А почему в нашей северной и средней полосе прижились только экзотические гости с юга? Ответ прост: они вечнозеленые.

ГАСПАДЫНІ НА ЗАМЕТКУ

Приемнага апетыту

Адварны язык пад падліваю з хрэну. 2 гавяжыя языкі, 2 морквіны, 2 карані пятаўшкі, 2 цыбуліны, 8 гарошын чорнага перцу, 2 лаўровых лісты, соль.

Для падлівы: 1 карань хрэну, 3—4 звараныя ўкрутую яйкі, 1 шклянкі смятанкі, 0,5 ч. лыжкі гарчыцы, 1 ч. лыжка лімоннага соку, цукар, соль.

Языкі заліце гарачай вадой і пастаўце на агонь. Калі закіпяць, пакладзіце гародніну, лаўровы ліст, перац, пасаліце. Варыце 1 гадзіну. Затым языкі абліце халоднай вадой, здыміце скуру і зноў варыце да гатоўнасці. Звараныя языкі нарэжце ўпоперак тонкімі пласцінкамі, укладзіце на падоўжаную талерку і заліце падлівай з хрэну.

Падліва гатуецца наступным чынам. Буйны карань хрэну вымыйце, ачысціце і надзярыце на дробнай тарцы. Жаўткі разатрыце з гарчыцай, лімонным сокам, дадайце хрэн, смятану, рубленыя бялкі, запраўце соллю, цукарам па смаку і добра перамяшайце.

Рулецікі з цяляціны з сырам. 3 кг цяляціны, 300 г цвёрдага сыру, 3—4 яйкі, 1 шклянкі малака, мука, свіны тлушч, молаты перац, соль.

Тонка нарэзаныя кавалкі цяляціны адбіце, пасаліце, папярчыце, пакладзіце на кожны кавалак нацёрты на буйной тарцы сыр, скруціце рулецікі, абкачайце ў муцэ, абмакніце ў яечна-малочную сумесь, яшчэ раз абкачайце ў муцэ і абсмажце ў вялікай колькасці тлушчу.

Селядец у смятане. 2 селядцы, 2 цыбуліны, 2 бялкі, 0,5 шклянкі смятанкі, 1 зваранае ўкрутую яйка, зялёная цыбуля, цукар, воцат.

Селядцы выпатрашце, адрэжце галовы і хвасты, здыміце скуру, выдаліце косці і нарэжце дробнымі кавалачкамі. Цыбулю нарэжце кольцамі, пасыпце цукарам, спрысніце воцатам. Яблыкі натрыце разам са скурай на буйной тарцы. Цыбулю, яблыкі і філе селядцы змяшайце, выкладзіце на падоўжаную талерку, паліце смятанай, прыкладзіце галаву і хвост. Страву ўпрыгожце кавалкамі яйка, пасыпце зялёнай цыбуляй.

Грэнкі гарачыя з яйкамі. 1 батон, 5 звараных ўкрутую яек, 2—3 ст. лыжкі смятанкі, 100 г цвёрдага сыру, 100 г сметанковага масла, 1 ч. лыжка гарчыцы, зялёная цыбуля, зялёная салата, перац, соль.

Нарэжце батон тонкімі лустачкамі, падрыхтуйце начынку. Яйкі здрабніце відэльцам, змяшайце са смятанай, нарэзанай зялёнай цыбуляй, гарчыцай, дадайце солі і перцу па смаку. Каб маса была вастрэйшая на смак і добра намазвалася, дадайце ў яе сталовую лыжку маянэзу. Намажце лустачкі батона маслам, зверху пакладзіце начынку, пасыпце нацёртым на тарцы сырам, складзіце на змазаную тлушчам бляху і пастаўце на 10—15 хвілін у гарачую духоўку.

Падайце грэнкі гарачымі на вялікай талерцы, аздабіўшы зялёнымі лістамі салаты.

Піўны пунш. 2 л піва, 150 г цукру, 4 гваздзічны, 1 палачка карыцы, 0,5 лімона, 4 яйкі, 1 шклянкі малака, харчовы лёд.

Піва з дабаўленым ў яго цукарам, гваздзікай, карыцай і нарэзаным лімонам даведзіце да кіпення, здыміце з агню і ахладзіце. Яйкі ўзбівайце з малаком да ўтварэння пены, уліваючы патрохі ў сумесь працэджанае піва.

Падавайце ў высокіх піўных кувалках з лёдам.

Болезни из пакетиков

Многие привыкли перекусывать на ходу, растворяя в чашке суповой концентрат из пакетика. Чешские медики изучили отдаленные последствия такого питания и обнаружили результаты. Оказывается, слишком частое употребление супов быстрого приготовления способствует развитию желудочно-кишечных, сердечно-сосудистых и кожных заболеваний. Концентраты содержат большое количество соли и консервантов, что вызывает повышение кровяного давления, отложение солей в сосудах, нарушение об-

мена веществ. Парижский профессор, руководитель эксперимента, подвел итог: "Такие супы хотя и вкусны, быстро готовятся, но когда-нибудь из-за их употребления потребуется серьезное и длительное лечение". Очевидно, что супы из натуральных продуктов гораздо полезнее.

ПОЛЕЗНО ЗНАТЬ

Маленькие советы

✓ Заржавевшие ключи, с трудом поворачивающиеся в замочной скважине, следует окунуть на короткое время в скипидар, а затем тщательно протереть.

✓ Линолеум лучше всего протирать влажной тряпкой, смоченной в керосине.

✓ Хрусталь, стеклянные вазы вновь приобретают блеск, если их прополоскать в растворе воды с двумя ложками уксуса и ложкой соли.

✓ Пятна от травы выводятся при помощи салицилового спирта. Запятнанные места протереть ватой, смоченной в салицилке, а затем пропитанной в чистой воде.

✓ Мыть мясорубку будет намного легче, если после мяса пропустить через нее сырой картофель или кусочки черствого белого хлеба. Кстати, их вполне можно использовать и для фарша.

✓ Зонтики можно чистить мягкой щеточкой, смоченной в спирте. Шелковые зонтики при сушке не должны быть раскрыты.

✓ Цвет ковра станет ярче, если с вечера посыпать его мелкой солью, а на другой день снять соль чистой влажной тряпкой.

✓ Чтобы махровые полотенца и халаты были пушистыми, подержите их немного после стирки в подсоленной воде и не гладьте.

✓ Если протереть залоснившуюся шерстяную ткань щеткой, смоченной в растворе уксуса, блеск исчезнет.

✓ Свитерам с несколько свалывшейся шерстью можно вернуть первоначальный вид, простирив их в воде, в которой на несколько часов была намочена фасоль. В подогретую воду кладем свитеры и стираем, легко выжимая. Сушим, разложив на полотенцах.

✓ Неприятный запах от рук, который остается после некоторых домашних работ, так же как и запах рыбы, легко устранить, опустив руки на несколько минут в слабый раствор уксуса. Затем руки следует вымыть в холодной воде с мылом.

И ЕЩЕ РАЗ О СПИДЕ

Должен знать каждый

У заболевшего СПИДом развиваются различные воспалительные процессы, сепсис, злокачественные новообразования, приводящие ВИЧ-инфицированного к смертельному исходу. ВИЧ-инфекция имеет несколько стадий. Последняя стадия называется СПИДом. До смертельного исхода проходит иногда 10—12 лет. Поэтому, проникнув в организм человека, ВИЧ сначала ничем себя не проявляет. Вот почему любой человек-носитель ВИЧ, способен передавать его другим людям не зная, что он болен.

К заражению смертельным вирусом ведет:

— легкомысленное поведение в сексуальной жизни, случайные половые контакты;

— пренебрежение средствами профилактики — презервативом;

— использование нестерильных шприцов, лезвий, маникюрных инструментов; татуировка также может быть причиной заражения вирусом СПИДа;

— инфицированная вирусом женщина может заразить своего ребенка еще до рождения или в ходе родов.

Неблагополучная ситуация по ВИЧ-инфекции у наших ближайших соседей: на Украине, в Польше, России, а в нашей республике — на Гомельщине.

В Республике Беларусь на 1.01.2001 г. зарегистрировано 3279 ВИЧ-инфицированных, из них в Гомельской области — 2353, в г. Светлогорске — 1402 человека. В Брестской области — 157 человек. Из 16 районов области ВИЧ-инфекция выявлена в 14 районах. За 2000 г. выявлено 30 новых случаев заболевания, что дало прирост на 23,2%, из них женщин — 16, мужчин — 14. Характерно для 2000 года, что случаи передачи ВИЧ-инфекции половым путем стали преобладающими. Раньше их было 13%, а в 2000 г. — 36,2%. По-прежнему лидирует в нашей области г. Пинск, где выявлено 89 ВИЧ-инфицированных, в Барановичах — 27, в Дрогичине — 5, в Столине — 4, в Ивацевичах — 4. Резко возросло

количество ВИЧ-инфицированных в Гродненской области — 115 человек (86 случаев за 2000 г.). Есть ВИЧ-инфицированные и в столице. Здесь зарегистрировано свыше 300 случаев, из них 71% молодые люди в возрасте 15—29 лет, 77% составляют мужчины.

По мнению ряда ведущих специалистов-сексологов, самый полноценный секс — супружеский. Верный и любимый партнер, единственный и преданный. Такой секс надо беречь и лелеять. Сегодняшняя обстановка в мире показывает, что к группе риска относится каждый из нас, если не соблюдаются элементарные правила предосторожности. И так как мужчины чаще болеют (72,5%), они должны взять на себя большую ответственность за здоровье своих партнеров, семьи.

Тамара МИКИТИЧ,
врач-валеолог
Ивацевичского РТМО.

Виталий Ягнешик — в сборной области

Нам есть кем гордиться

Недавно в г. Бресте проходили областные Олимпийские дни молодежи по боксу среди юниоров (16—17 лет) и юношей (14—15 лет).

В соревнованиях принимали участие сильнейшие боксеры республики, участники первенств мира и Европы.

Целью соревнований был отбор лучших боксеров в сборную команду

Брестской области для участия в чемпионате республики, который пройдет в апреле этого года.

Отлично проявили себя на этих соревнованиях юные боксеры из команды г. Ивацевичи. Евгений Журко (ученик 9"А" класса СШ № 4 г. Ивацевичи) занял 2 место. Виталий Ягнешик (ученик 9"А" класса Яглевичской средней школы) занял 1 место и был

зачислен в команду Брестской области по боксу.

Впереди у Виталия — упорные тренировки, спортивные сборы в г. Бресте, а затем — участие в чемпионате республики.

Пожелаем ему ни пуха ни пера!

Людмила ДУБОВИК,
методист Ивацевичского Дома детского творчества.

Бац-бац — и в точку

Девятого февраля в Пружанах проходили районные соревнования по стрельбе из пневматической винтовки среди молодежи школьного возраста. В соревнованиях приняли участие ребята и девушки из городских и сельских школ Пружанщины.

Первое место завоевала СШ № 1 г. Пружаны, второе — Порослянская СШ, третье — городская гимназия. Наибольшее количество очков набрала Пружанская школьница Ольга Избицкая.

Победители соревнований были торжественно награждены дипломами и грамотами.

Юлия ТЕЛЬПУК.

Змяніліся правілы палявання

“Газета для вас”? Добры дзень! Ведаю, што вы ў добрых адносінах з раённым таварыствам паляўнічых і рыбалоўаў. Чуў, што чакаюцца змены ў правілах палявання. Ці гэта толькі чуткі?

В. ЧЫРКО.

г. Ивацевічы.

На пытанне чытача адказвае **Аляксандр КУП-РЭЙЧЫК**, дырэктар Ивацевіцкага БТІР.

— Змены, сапраўды, ёсць, іх шмат, таму гэтаму паляўнічаму, як і іншым, раю наведвацца агульным сходам пярвічных арганізацый. Там будзе ўсё растлумачана. Сходы адбудуцца: у Быценскай арганізацыі — 3 сакавіка ў 12 гадзін (сельскі савет), Дама-

наўскай — 16 лютага ў 18 гадзін (ПТК), Кушняроўскай — 17 лютага ў 11 гадзін (аўтапарк № 14), Косаўскай — 18 лютага ў 12 гадзін (МВА), Яглевіцкай — 24 лютага ў 10 гадзін (аўтабаза РСТ), Аброўскай — 25 лютага ў 11 гадзін (кантора калгаса імя Чапаева).

ПРОДАЁТСЯ

Автомобиль “ВАЗ-21043”, 1988 г. в., цена 600 у. е. Тел. в г. Ивацевичи 2-69-87.
 Детская кроватка в хорошем состоянии. Цена 20 тыс. руб. Тел. в г. Ивацевичи 2-47-18 (с 17.00 до 22.00).

Анекдоты

— Знаешь, дорогой, мне так бы хотелось купить автомобиль, — просительно говорит супруга. — Повидали бы свет...

— Тот или этот? — спрашивает муж.

Иван-царевич приехал в Париж, зашел в ресторан, читает меню:

“Лягушки жареные, лягушки вареные, лягушки запеченные...”

— Гм, вот с ними тут как... А я-то, блин, женился...

— Эта женщина страдает за веру.

— Во что же она верит?

— В то, что может носить 35-й размер обуви на 39-й размер ноги!

Крепко подвыпивший муж возвращается домой за полночь и шепчет разгневанной жене:

— Т-с-с! Я, дорогая моя, кое-что нашел. Утром скажу. Утром жена с нетерпением спрашивает:

— Ну, что ты там такое нашел?

— Представь себе — новую пивную.

Пришел клиент к часовщику. Тот развинтил часы, а из них выпал дохлый таракан.

Мастер:
 — Тю, браток, так у тебя же машинист помер!

— Что вас беспокоит, collega?

— Только то, что у меня сейчас нет денег.

— Не понимаю, как вас может беспокоить то, чего нет?

— У вас есть какие-нибудь рекомендации от вашего бывшего шефа?

— Да, конечно! Он много раз рекомендовал мне подыскать новое место...

— Иногда мне бывает страшно неудобно, — признается своему другу сынор России, — я часто разговариваю во сне.

— Стоит ли беспокоиться о таком пустяке.

— Для тебя пустяк, а коллеги по работе вечно смеются надо мной.

ГОРОСКОП 19.02—25.02

ОВЕН (21.3—20.4)
 Осуществите немало знаменательных дел при возросшей энергии. В начале недели одна неожиданность может резко поколебать устои душевного равновесия, если дадите волю своим эмоциям. Ваш день — среда.

ТЕЛЕЦ (21.4—20.5)
 У вас хорошая тенденция к раскрытию творческих возможностей. Важно только не зацикливаться на неприятных моментах прошлого, чтобы этим самым не создать реальные трудности.

БЛИЗНЕЦЫ (21.5—21.6)
 Знайте, что наиболее серьезные проблемы не решаются в одиночку. Обострятся внутрисемейные отношения из-за игры амбиций. Наряду с этим при умелом проведении самоанализа (среда, четверг) откроются новые судьбоносные черты личности, на которые необходимо опереться в дальнейшей деятельности. Ваш день — четверг.

РАК (22.6—22.7)
 Энергия, большей частью, растрачивается вхолостую из-за нежелания контролировать себя. С любимым человеком отношения, скорее всего, легковесные из-за скоропалительности принятых решений.

ЛЕВ (23.7—23.8)
 Окажутся удачными путешествия, экскурсии в экзотические страны. В то же время назрела необходимость разобраться с неотложными вопросами быта, от решения которых зависит ваше внутреннее состояние. Ваши дни — вторник, пятница.

ДЕВА (24.8—23.9)
 В будничных заботах и хлопотах просто некогда будет скучать. Более того, отдельные из них вы воспримете просто в штыки, не догадываясь об истинной цели их назначения. Ваши усилия и старания окупятся сторицей, если не будете предвзятыми к окружающим реалиям, до которых вы пока что не досрели. Не отказывайтесь от дружеской поддержки: она придет как раз вовремя.

ВЕСЫ (24.9—23.10)
 Должны перейти на новый режим ведения дел, зная, что старые способы и методы работы, словно обветшалое белье на свежем теле. Излишнее проявление эмоций может ввергнуть в меланхолию, и тут просто важно управлять своими порывами, так как другой за вас этого не сделает. Отчасти, поможет самоанализ (среда, пятница). Ваш день — понедельник.

СКОРПИОН (24.10—22.11)
 Желательно не начинать новые дела при неуверенности в их осуществлении. А вот подумайте об использовании новых резервов энергии не помешает. Обесценятся отдельные черты личности, в том числе, и наилучшие. Большой частью, ситуации слабо управляются вами.

СТРЕЛЕЦ (23.11—21.12)
 Неделя насыщена весьма удачными событиями, конечно, при общей настроенности на успех. Не исключается, наряду с этим, болезненная слабость из-за перегруженности интеллекта ближе к концу недели. Испытаете аллергию на новые виды лекарств, которые вам просто необходимы. Проявятся импульсивность и нервозность в решении ряда семейно-бытовых проблем. Ваш день — четверг.

КОЗЕРОГ (22.12—20.1)
 Несмотря на слабющую волю, оказывает нечто значительное и грандиозное. Важно лишь отнестись к этому с пониманием. Удачной будет коммерческая деятельность, хотя и без должного огонька.

ВОДОЛЕЙ (21.1—19.2)
 В целях подстраховки не забывайте о самоконтроле. В целом неделя насыщена яркими событиями и подходяща для творческой деятельности, особенно на поприще науки. Ваш день — суббота.

РЫБЫ (20.2—20.3)
 Вам следует смотреть на мир широко раскрытыми глазами, а не видеть в ней один голый негатив, который лежит на поверхности. Ностальгии по светлomu былому вы так и не избежите. В случае неуверенности в себе важно пересмотреть текущие планы и избавиться от того, что тормозит продвижение вперед в личностном аспекте.

МИНСКОЙ ФИРМЕ

требуется
СОТРУДНИК
 с в/о в региональное представительство.

Тел. в Минске (017)
 234-96-70.

Газета выдасца на беларускай і рускай мовах. Набіраецца ў Ивацевічах, друкуецца ў Баранавіцкай друкарні (г. Баранавічы, вул. Савецкая, 80). Выходзіць адзін раз на тыдзень: у пятніцу. Фармат 420х300 мм. Аб'ём — 2 друк. аркушы. Падпісана да друку 15 лютага ў 14.00. Заказ 441.

Заснавальнік:
 УП “Газета для вас”.
 Газета зарэгістравана ў Дзяржаўным камітэце РБ па друку.
 Пасведчанне № 694.

Рукапісы і здымкі не рэгрэзуюцца і не вяртаюцца. Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні могуць не супадаць з пунктам гледжання рэдакцыі. Спасылка на нашу газету абавязковая.

Кошт: у кіёсках
 “Саюздруку” — 103 руб.,
 у індывідуальных гандляроў — свабодны.
 Тыраж 8.000 экз.

В. а. галоўнага рэдактара **АЛЯКСАНДР ГОРБАЧ**
АДРАС РЭДАКЦЫІ:
 вул. Леніна, 62, г. Ивацевічы, 225250
 Тэл/факс 8 (245) 2-12-29.
 E-mail: gdv@irex.minsk.by